

HRVATSKO GLUMIŠTE

LAUREATI OBLJETNICE SJEĆANJA FELJTON TEMA NAGRADA HG FESTIVAL GLUMCA FESTIVALI PREMIJERE ARHIV IMPRESSUM

Feljton: Izazovi teške umjetničke profesije - UVOD

Baletni plesači između scenske bajke i surove realnosti

Feljton "Baletni plesači između scenske bajke i surove realnosti – izazovi teške umjetničke profesije" istražuje svakodnevicu profesionalnih baletnih umjetnika u Hrvatskoj, s naglaskom na zagrebačku scenu. Iako publika baletane doživljava kroz prizmu elegancije i gracioznosti, njihova stvarnost uključuje godine rigorozne discipline, fizičke iscrpljenosti, ozljeda i rane profesionalizacije.

Pavel Savin, HNK u Zagrebu, foto: Mara Bratoš

ove profesije i otvoriti prostor za društveni dijalog o pravima izvođačkih umjetnika. Balet se prikazuje kao umjetnost, ali i profesija koja zaslužuje veću pažnju javnosti i institucija. Tekstovi će biti dostupni široj javnosti zainteresiranoj za kulturu i društvenu odgovornost prema umjetnicima.

Piše: Zlatko Vidačković

18. 8. 2025. Feljton *Baletni plesači između scenske bajke i surove realnosti – izazovi teške umjetničke profesije* istražuje svakodnevicu profesionalnih baletnih umjetnika u Hrvatskoj, s naglaskom na zagrebačku scenu. Iako publika baletane doživljava kroz prizmu elegancije i gracioznosti, njihova stvarnost uključuje godine rigorozne discipline, fizičke iscrpljenosti, ozljeda i rane profesionalizacije. Feljton se sastoji od deset tematskih članaka koji otkrivaju slojevitú pozadinu baletne karijere – od obrazovanja, odnosa u institucijama i predrasuda, do sve prisutnijih pitanja profesionalne tranzicije nakon umirovljenja.

Novinarski pristup temelji se na kombinaciji analitičkih osvrtá, izjava i intervjua s baletanima, ravnateljima i kulturnim djelatnicima, u kojima će osobna svjedočanstva biti povezana s institucionalnim kontekstom. Obradit će se i pozitivni pomaci – poput povećanja plaća, beneficiranog staža i veće medijske prisutnosti struke. Ovaj će feljton detaljnije informirati javnost o složenosti

Cilj feljtona je osvijetliti izazove i nevidljive slojeve baletne profesije, potaknuti društvenu svijest o pravima izvođačkih umjetnika te otvoriti prostor za javni dijalog o položaju izvedbenih umjetnosti u kulturnoj politici. Feljton afirmira balet kao umjetnički, ali i radno-pravni i socijalni fenomen, te pridonosi razumijevanju njegove stvarne vrijednosti u društvu.

Feljton se obraća široj kulturnoj javnosti, kazališnoj publici, studentima umjetničkih akademija, kulturnim djelatnicima, donositeljima odluka i novinarima koji prate izvedbene umjetnosti. Feljton je informativno značajan jer otvara rijetko tematizirane aspekte baletne profesije, potiče raspravu o radnim pravima baletnih umjetnika i pridonosi osvještavanju njihove profesionalne svakodnevice.

Ciljevi će se ostvariti kroz tematski strukturirano novinarsko istraživanje, terenski rad i intervjue s baletanima, ravnateljima i relevantnim stručnjacima. Evaluacija će se provoditi kroz stručne reakcije na tekstove, analizu vidljivosti sadržaja u javnom prostoru te dijeljenje i komentare na Facebook stranici publikacije među ciljanim skupinama. Informacije će se prikupljati kombinacijom osobnih svjedočanstava, institucionalnih dokumenata, zakonskih okvira, statistika i arhivskih izvora iz kulturnog i medijskog konteksta.

Tekstovi će biti objavljeni serijski kao feljton i tematski obuhvaćaju: sastav baletnih ansambala, sustav obrazovanja, fizičke i socijalne izazove profesije, profesionalnu tranziciju, institucionalne odnose, položaj u kulturnoj politici i medijsku vidljivost struke.

Teme feljtona su:

Tko pleše za Hrvatsku? – Pregled nacionalnih baletnih ansambala i razloga zašto dominiraju inozemni plesači.

Od djetinjstva do pozornice – Profesionalna putanja baletana: obrazovanje, selekcije, prve uloge i rani početak karijere.

Tijelo pod pritiskom – Ozljede, fizička iscrpljenost i nedostatak specijalizirane medicinske podrške za baletane u Hrvatskoj.

Muškarac u tajicama – i dalje tabu? – Društvene predrasude prema muškarcima u baletu i njihova svakodnevna iskustva.

Bez sigurnosne mreže – Što dolazi nakon karijere: profesionalna tranzicija, prekvalifikacija i psihosocijalni izazovi.

Vidljivi i prisutni: Baletani u javnom prostoru – Sve veća prisutnost baletne profesije u medijima, emisijama i javnim kampanjama. Kako pop-kultura često romantizira ili dramtizira balet (*Billy Elliot* = klasna borba kroz umjetnost; *Crni labud* = psihoza i perfekcionizam)?

Koliko vrijedi ples? – Novi koeficijenti, beneficirani radni staž i recentni pomaci u uvjetima rada.

Tko vodi balet? – Analiza struktura odlučivanja i vođenja baletnih institucija.

Kazalište kao sustav – Interni odnosi, hijerarhije, organizacija rada i prostor za umjetničku autonomiju.

Zašto nam treba balet? – Vrijednosti baleta u javnom životu, njegovoj ulozi u odgoju, estetici i kulturnom identitetu.

©Zlatko Vidačković, Hrvatskoglumiste.hr, objavljeno 18. kolovoza 2025.

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti. Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora.

© 2025 Hrvatsko društvo dramskih umjetnika